

kisvárdai lapok

XVI. évfolyam 1. szám – 2014. június 22., vasárnap

Hogyne, drágám!

Magyar
színházak
xxvi. **kisvárdai**
fesztiválja

Tartalom

- 2. old.: Interjú Nyakó Béla fesztiváligazgatóval
- 3. old.: Interjú Stuber Andreával, a fesztivál válogatójával
- 4. old.: *Az ember komédiája*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház (kritika)
- 5. old.: *Hogyne, drágám!* Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata (kritika)
- 6. old.: Interjú Leleszi Tiborral, Kisvárdai polgármesterével
- 7. old.: Fesztiválzsűri
- 8. old.: Fesztiválkörkép

„ Mészáros Gábor szikár, langaléta, érzékeny figurája – mindegy, mennyire hasonlít Sziverihez – úgy áll ennek a világnak a közepén, mintha az eget kötné össze a földdel. Ha áll, ha fekszik – ha nincs is ég. ”

Az ember komédiája

Fesztiválhangulat

Interjú Nyakó Bélával, a fesztivál igazgatójával

A kezdetektől jelen vagy a fesztivál életében. A neved éppúgy összekapcsolódik a fesztivállal, mint a rendezvény Kisvárdra várossal. Mikor kezdődött ez a történet?

A fesztivál 1989-ben indult, én pedig 1992-től dolgozom az intézményben.

Ez az esemény hogyan határozta meg és alakította a pályádat?

Mielőtt idekerültem a Művészetek Házába, a Szent László Szakközépiskolában dolgoztam tanárként. Onnan hívtak ide művészeti titkárnak. Izgalmasnak tűnt számomra ez a színházi dolog, mert azonnal látszott a munkám eredménye, akár az előadások megszervezésében, akár a közönség reakcióiban mérve, és ez nagyon inspiráló volt számomra. Nekem kellett odafigyelni az előadások technikai megvalósítására.

Számomra akkor az előadások szcenikai megoldhatósága volt az elsődleges szempont. Folyamatosan kapcsolatban voltam mindenkivel, nekem kellett megbeszélni a rendezővel vagy a színház igazgatójával, hogy milyen változtatásokra lenne szükségük, hogy Kisvárdán el tudják játszani az előadást.

Ebben a két és fél évtizede tartó sorozatban milyen mérföldköveket neveznél meg?

A mérföldköveket már sokan megírták, de érdemes újra és újra átgondolni az eseményeket. Az első szakaszt a „nagy találkozások” idejének neveztük el, ami azt jelenti, hogy először itt, Kisvárdán találkoztak a határon túli magyar hivatásos kőszínházak. Az első fesztiválon még csak három színház mutatta be az előadásait, a kassai Thália Színpad, az Ungvári Zenés Drámai Színház Lézerszínháza és a Szabadkai Népszínház. Utána próbáltuk felvenni a többi színházzal is a kapcsolatot. Kezdetben a legnagyobb probléma az volt, hogy az erdélyi színházakban nem volt fogadókészség, az akkori politikai helyzet miatt. Amikor fordult a dolog, azért lett izgalmas a fesztivál, mert az erdélyi magyar színházak itt ismerték meg igazán egymást, itt találkoztak először egymás munkáival. Eleinte a színházak döntötték el, hogy milyen előadásokat mutatnak be. Később Horváth Z. Gergely művészeti vezető tanácsait követve egyeztettünk a színházak igazgatóival, hogy mely előadásokat mutassák be Kisvárdán. Ekkor már adódtak olyan helyzetek, hogy nem mindig az került a programba, amit ők szerettek volna. Új időszámítás kezdődött, amikor a két művészeti vezető, Szűcs Katalin Ágnes és Darvay Nagy Adrienne vállalták, hogy független szakértőként válogatják az előadásokat. Ekkor fesztiválszervezőkként ajánlatokat kértünk, és a tanácsadók ezek alapján választották ki az előadásokat. Ebben a periódusban az előadások 80%-át láttuk, amiket később meghívtunk a fesztiválra. Sőt, szakmai beszélgetések indultak, amelyeknek országos híre lett. Ekkor 2002-t írtunk.

Mi történt ezután?

Ekkortól kezdve határoztuk meg a fesztivál koncepcióját úgy, hogy az évad legjelentősebb előadásait mutatjuk be a határon túlról. Természetesen voltak olyan helyzetek, ebben az évben is történt ilyen, hogy a technikai feltételek miatt nem tudtunk bemutatni egy jelentős előadást. Ez mindig fájó hiány számunkra. De volt arra is példa, hogy ha nagyon fontosnak ítéltünk meg egy produkciót, és nálunk nem voltak meg a feltételek hozzá, akkor elvittük a nyíregyházi kőszínházba. Ilyen volt 2005-ben a kolozsváriak *Woyzeck* című előadása. Szóval 1996 óta válogatunk és egy szakmai zsűri ítéli oda a díjakat a fesztiválon.

Neked személyesen milyen színházi élmények maradtak meg? Van-e kedvenc előadásod, színészed, rendeződ?

Két előadást említenék, az egyik címe a *Partok, szirtek, hullámok* a sepsiszentgyörgyiektől, a másik pedig a *Titanic vízirevü* az újvidékiektől. A *Partok, szirtek, hullámok* érdekessége, hogy Barabás Olga annak alapján válogatott színészeket a produkcióba, hogy ki milyen hangszert tudott megszólaltatni. Ez az előadás azért is maradt meg bennem, mert az ebben játszó színészeket 15-20 éve ismertem, és egy teljesen új, ismeretlen arcukat mutatták meg. A *Titanic vízirevü* egyszerű, banális történet volt, de itt is fantasztikus színészi alakításokat láthattunk.

A fesztivál egyik érdekéeként a kapcsolatteremtés lehetőségét említették tavaly a vendégek. Milyen módon tudjátok segíteni a jó hangulatot?

Az idén bevezetjük a közös reggelit és vacsorát a színháznál, hogy több időt tölthessenek együtt a városba látogató vendégek, színészek, újságírók, szakmabeliek, hogy erősödjön a fesztiválhangulat. Fontos, hogy a város lakói is jobban azonosuljanak a vendéglátók szerepkörével, ezért találtuk ki a mentor csoportokat. A társulatok mellé rendeltünk néhány civil szervezetet és egy oktatási intézményt, remélve, hogy újabb értékes kapcsolatok jöhetnek létre ebből a kezdeményezésből. Mindenekelőtt pedig azért, hogy a városunkba érkezők megtapasztalják, milyen előnyei lehetnek egy nyugodt, kisvárosi légnak.

Hagytam hatni az élményt

Interjú Stuber Andrea színikritikussal, a fesztivál idei válogatójával

Van emléked első külhoni magyar színházi előadásról? Milyen előadás vagy élmény volt az?

Harminc éve nézek hivatásszerűen színházat, úgyhogy első élményekig nehéz visszamennem. Egy konkrétumot mondok: a kolozsvári *Woyzecket*, Mihai Măniutiu rendezésében, Bogdán Zsolt főszereplésével azok között az előadások között tartom számon, amelyek a legnagyobb, legerősebb hatással voltak rám életemben.

Válogatáskor mennyire vetted figyelembe, hogy lehetőleg a legtöbb színház képviselje magát? Vagy szigorúan szakmai szempontokat tartottál szem előtt?

Annyit tűztem ki célul, hogy minden színházat lássak, lehetőleg élőben, lehetőleg a saját játszóhelyén. Erdélyben, ahol a legtöbb és a legtávolabb eső színházak működnek, jobbára Köllő Kata kolozsvári kritikuskollégám „előnézése” nyomán haladtam. Azt hiszem, minden színházat láttam – összesen 76 előadást –, de arra nem törekedtem, hogy minden színházat be is válogassanak. Csak amiről azt gondoltam, hogy látnunk kell ilyen vagy olyan okból. (Pl.: a közlés ereje, hatóképesség, kísérletező kedv, formai-stiláris különlegesség, egyéniség/egyediség varázsa, színészi remeklés.)

A játszóhelyek specifikussága miatt eleve nehéz válogatni – gondolod, hogy ez jelentősen átrajzolta az idei merítést?

Nem foglalkoztam a játszóhelyek tulajdonságaival. (Ez például a vásárhelyiek szerint képtelenség. Mondták, miért nem olyasvalaki válogat, aki tudja, hogy technikailag mit lehet egyáltalán elhelyezni, eljátszani Kisvárdán. Biztos igazuk van, de akkor ennyi erővel a műszaki rajzok alapján lehetne eldönteni, mit hívunk a fesztiválra. Szerencsémre épp ők voltak azok, akik hajlandóak voltak kompromisszumot kötni, díszletet átalakítani, hogy eljátszhasák itt az előadásaikat. Hálás vagyok ezért.) Én csak ültem a nézőtereken és hagytam hatni az élményt. Ami eléggé hatott rám, azt meg akartam ragadni és magammal hozni Kisvárdára, hogy megmutassam a többieknek. Akadt persze, ami nem tud jönni. A legjobban a sepsiszentgyörgyi *Akárkit* sajnálom.

Lehetne szerinted a különböző régiók színházi nyelve között különbséget tenni?

Amióta Kisvárdát és a határon túli színházak magyarországi vendégjátékait szemmel tartom, azóta bámulom és kapiskálom a jellegzetességeket. Hogy például a Vajdaságban vagy Kárpátalján egy szerény, de teljességet jelentő, mindent kitöltő életmód a színházcsinálás. Az ottaniaknak az összes testi, lelki és szellemi porcikájuk benne van ebben a dologban: a színházi munkában. Vagy az erdélyi társulatokban megfigyelhető sokféleség. Egy-egy előadásban az ember teljes skálát láthat, az amatőrnek ható segéderőktől a modern színjátszáson nevelkedett fiatalokon át az idősek ódivatúnak tűnő klasszikus játékmódjáig. A színészetnek ez a tárháza lenyűgöző számomra.

Az évek során az volt fájdalmas felismerés számomra a kisvárdai fesztiválon, hogy a színházak érkeznek négy környező országból, és a magyarországi szakma válogatja, beszélget velük, (meg)ítéli a munkájukat, és díjazza vagy nem. Olyan, mintha lenne egy eleve adott hierarchia, hogy ki a megmondó, és ki az, aki legfeljebb elfogadhatja, amit mondanak neki. Te mit gondolsz erről? Hogy látod ezt?

Nem igazán értem ezt a gondolatot, de érzem, hogy súlyos érzékenységeket tartalmaz. Ami engem illet, határon túli előadást pont ugyanúgy nézek és „ítélek meg”, mint magyarországit. Épp abban a távolságban ülök a határon túli alkotótól és az alkotásától, mint bárhol máshol a világban. Nem gondolom, hogy hierarchikus a rendszer, inkább azt feltételezem, hogy a függetlenség adottságával kíván élni. Miszerint ha határon túli alkotó válogatna, akkor nyilván mérlegelnie kellene ezer kötődését a saját szakmai közegéhez. (Láttunk már olyat a POSZT-on, hogy az ilyesmi nem vezetett jóra. Itt jegyzem meg, nagyszerűnek találnám, ha jeles határon túli alkotókat kérnének fel, hogy válogassanak a POSZT-ra vagy legyenek zsűritagok.) A „megmondás” terén – ami egyébként csökönnyösen beszélgetés kíván lenni – van arra esély, hogy a távolabbi külső szem esetleg mást lát. Ha jobbat, ha rosszabbat. Ismerek olyan erdélyi színésznőt, akinek Kisvárdára többször is a felfedeztetés élményét adta. Olyan értékekre figyeltek fel a színháza produkciójában itt, amelyekre otthon nem. Biztosan előfordul ennek az ellenkezője is, gyakori panasz például, hogy Tompa Gábor művészetét nem értékeli kellőképpen a magyarországi szakma. De még ettől sem látom be, miért lenne káros más közegben mutatkozni, dialogizálni, okos és hülye véleményeket meghallgatni vagy visszautasítani. Ez sem ritka itt, a visszautasítás. Ez az a hely, fórum, közeg, ahol ez szíve joga az alkotónak. Az is többször megkérdőjeleződött már, hogy kell-e díjakat osztani. De tartja magát a hagyomány: elismert, kíváncsi, tisztelő magyarországi kollégák morális, szakmai és anyagi elismerés gyanánt díjakat osztanak. Ez legyen a legnagyobb baja a kisvárdai fesztiválnak.

Sebestyén Rita

Vér és takony

Az ember komédiája – Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház

Táborosi Margaréta rendezésében képszerűen fogalmazódik meg az a kérdés, hogyan lehet – és mit jelent egyáltalán – színre vinni egy költő alakját, életét, munkásságát. A függönyökkel való finom játéokra gondolok, amelyek fellebbentése nem csak az előadást kezdő gesztusban van jelen – egy özvegyyszerű nőalak éles reflektorfényben nyitja szét a vörös bársonyfüggönyt –, de a Sziveri Jánost játszó Mészáros Gábor hosszú ballonkabátjára is, amelynek mintha véresre-sárosra batikolt alja a hátsó, hasonlóan festett lepel-ajtókra, függönyökre rímelve. A réseken keresztül rálátni valamire – ezt a valamit (legyen szó akár a valódi emberről, akár az alkotók reflexióiról) nagyon érzékenyen nem kizárólagosítja sem biográfiaivá, sem tisztán fikcióvá az előadás –, a réseken keresztül megnyílik egy groteszk alakokkal benépesített világ; ki tudja már lekövetni pontosan, kinek a köpenye alól, képzeletéből előbújva.

Az előadás nem dönti el a származtatás kérdését, szabadon bánik a referencialitással – ez a szerepjátékra is vonatkozik: a Sziverit játszó Mészáros hol központi alakja, hol nem kitüntetett résztvevője a színpadon látott világnak, majd az előadás végén mintegy nyilvánosan is leveti a játszott figurát, leteszi az ágyon fekvő

Mészáros Gábor, Béres Márta

szobor mellé, aztán sejtelmes mosollyal cigire gyújt –, és egyébként ebben a termékeny lebegésben tudhat nagyon pontos lenni a költői alkat és élet közvetítésében. Ezt az alkatot jól ismerjük az irodalomból: a profetikus kompromisszummentességet, a felsokszorozott szenvedést, azt a fajta intenzitást és radikalitást, ami az életmódban és a retorikában egyszerre, szervesen van jelen – és ami miatt hiteles mindaz a pátoz, (ön)ironia és igazság, amit az alkotó jelenségétől elválaszthatatlan költészet hordoz. Sziveri is fiatalon halt meg, betegen, az egzisztenciális peremlét terheitől is megviselve, miután az Új Symposium főszerkesztői állásából

kirúgták, az irodalmi érvényesülés lehetőségeitől pedig gyakorlatilag megfosztották.

Az élettörténet ezen vonatkozásait is felvillantja a kosztolányisok előadása: a szerkesztőségi gyűléseket kottázó jelenetekben, ahol irodalmi pennájukkal hadakoznak az íróársak, majd sorra a költő hátába szúrják (mintegy angyalszárnyá sűrűsödik Mészáros hátán a sok lúdtoll), vagy ahogyan a kisebbségi irodalom, a politikus és társadalomkritikus művészet kérdéseiről – mint egy bírósági tárgyaláson – vitáznak vele. Más jelenetekben az asztal köré az én- és tudatvesztést gyakorló bulizó társaság kerekedik, a fentről leereszkedő, égi lélegeztetőgépből alkoholt isznak a szereplők, de a kábulat szereji por és füst alakjában is megjelennek – mindezek után látjuk a magány záróra utáni állapotát, ahol a székek fel vannak pakolva az asztalra, és csak egy takarítónő sepreget. És persze, látjuk a magány egészen személyes jeleneteit: a fekete paravánnal jelzett szobába – aminek panorámája villanyvezetékekkel, póznákkal szabdalt – megérkezik a kedves (Béres Márta), a fal mögül rápermetezett esőből lép be; a lyukas zokni mellé a szívét is kitergeti. A költő mosdatási jelenete pedig szívszorítóan profán és szakrális: a mosdató rongyból a beteg szájába vizet facsaró nő mintha az ecetes szivacsot emelné a tikkadt ajakhoz.

Táborosinak kifinomult tehetsége van az apró gesztusokon keresztüli építkezéshez, ez akkor igazán nyilvánvaló, amikor csoportjelenetben egyénít: legyen bár általános a csoport (bulizók, öregek, írók), annak minden szereplője külön alak, saját gesztusokkal felruházott. A Bakos Árpád által megzenésített versek, egyáltalán a zene jelenléte és szerepe igen fontos a rendező által színpadra képzelt, a romlás és elmúlás permanens közelében lakozó világban: pont annak a nézőpontnak a kialakításában van szerepe, ami, annak ellenére, hogy igen erősen érzelmi, mégis folyton egy lépés távolságot tart az egyszerű, direkt tragikumtól. Mészáros Gábor szikár, langaléta, érzékeny figurája – mindegy mennyire hasonlít Sziverihez – úgy áll ennek a világnak a közepén, mintha az eget kötné össze a földdel. Ha áll, ha fekszik – ha nincs is ég.

Véletlen groteszk

Hogyne, drágám! – Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata

A *Hogyne, drágám!* második felvonása elején bejön Galló Ernő, aki az előadásban a tehetséges, de szegény diákot játssza, és elénekel egy dalt arról, hogy hogyan vesz majd buszjegyet a mennyországba. Egyedül van a színpadon, énekel, majd bravúrosan körbepiruettezi a színpadot, szteppel egyet, önfeledten táncikál. Ez az előadás legprofibb jelenete. Egyrészt már-már szinte egyértelmű, hogy egy olyan mozgáskultúrájú színésznek, mint ő, jár egy magánszám, másrészt veszélyes húzás: ez a kis jelenet által ugyanis egyértelművé válik, hogy

Hogyne, drágám!

milyen minőségűnek is kell egy zenés-táncos előadásnak lennie, ezáltal pedig pontosan rávilágít a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata által bemutatott produkció gyenge pontjaira. De mielőtt ezek részletezésére rátérnék, hadd előlegezzek meg egy megjegyzést: a kisvárdai várban késő esti órákban játszott *Hogyne, drágám!* c. előadást a hosszúsága és a szeles hideg ellenére jól fogadta és végignevette a közönség. És, minthogy egy vígjáték esetében minden esztétikai, technikai és műfaji kifogáson túl megkerülhetetlen a közönségre gyakorolt azonnali hatás, azt kell mondanom, hogy a Sebestyén Ába által rendezett előadás működött. A játékidő során azonban több ízben is felcsillan egy műfajilag önironikusabb, stílusában fanyarabb és izgalmasabb előadás lehetősége.

Miközben a vásárhelyiek előadását nézem, és azon morfondírozok, hogy minek tudható be, hogy a Székely Csaba által írt szövegek „csak” egy átlagos szilveszteri előadássá lesz a színpadon, megkísérlem a szöveget a *Bányavidék* világa felől, kicsit akár az előadás ellenében meghallani. Ugyanis a szöveg – és az, ahogyan néhány jelenetben és bizonyos színészek játéka által megszólal – erőteljes bizonyíték arra, hogy mindaz, amit látunk, ennél sokkal hatásosabb is lehetne. A Székely Csaba által megírt történet tartalmazza mindazokat a bejáratott és könnyen felismerhető kliséket, amiktől az ilyen típusú darabok mindig beválnak, másrészt akár unalmasak és érdektelenek is lehetnek. A *Hogyne, drágám!*-ban minden megtörténik, ami az összes komédiában valaha megtörtént, a bugyuta helyzet- és jellemkomikumtól kezdve a szerelmi sokszögön keresztül a többszörösen csavaros végig, mindez pedig olykor annyira kínos poénnokkal és gegekkel megtűzdelve, hogy ebben már maga a műfaj könnyűsége válik reflexió tárgyává. Sebestyén Ába rendezése talán ezt a reflexiók játéklehetőségét nem használja ki eléggé, és ezáltal eltorlaszolja az utat egy valóban sikeres zenés komédia felé. A színészi játékban sok a szinte már lélektani realista stílusban elmondott mondat, a túllontúl komolyan vett blőd karakter, a szövegmondás pedig túl gyakran emlékeztet az operettek stilizált felszínességére. Az előadás a táncbetétekre azonban szinte mindig fellélegz: Baczó Tünde egyszerű, de játékos koreográfiájában valóságosan egymásra találnak a színészek. Ez a feszesség hiányzik a prózai jelenetekből, ahol egyértelműen érezni, hogy ki mennyire tud megbirkózni a rászabott feladattal. Cári Tibor zenéje sikeresen megteremti a műfaj tipikus akusztikus közegét, amiből viszont teljességgel hiányzik a kortárs könnyűzene tapasztalata, és ami ilyen módon ugyancsak reflektálatlanul hagyja a (dal)szövegekben és koreográfiákban egyébként jelenlevő cinizmust.

Végezetül hadd emeljem ki Galló Ernő magánszámán és előadásbeli alakításán túl Bányai Kelemen Barna fájdalmasan béna Édes Béláját, illetve Lőrincz Ágnes játékát, akinek színpadi jelenléte és kisugárzása magával ragadó. Bosszantó, hogy ezt a vagány nőt csalná meg a disznó Virág János egy fiatal, és természetesen annak rendje s módja szerint átszexualizáltan ábrázolt nőcskével. Érthetetlen, hogy mit esznek ezek az emberek egymáson, Nagy János ősz és slampos Virág Jánosa a szemtelenül fiatal Violán, vagy a szofisztikált Vera az elhízott és unalmas Víg Józsefen (Szélyes Ferenc), és nehezen lehet a naiv Édes Annával (Illés Alexa) együttérezni. Mintha valamilyen véletlen groteszkség szervezné az előadást, ahol elbizonytalanodunk abban, hogy mikor és min nevetünk.

Színházbarát város

Interjú Leleszi Tiborral, Kisvárdai polgármesterével

Sokszor látogatod a fesztivál előadásait, de csak a szűkebb környezeted tudja, hogy ezek az alkalmak nem pusztán protokolláris események, hanem igazi színházbarát vagy. Honnan származik a rajongásod?

Egyetem után Budapesten katonáskodtam másfél évet, és szinte minden nap volt öt-hat jegy a katonák számára valamelyik színházba, így gyakorlatilag az összes előadást láttam a fővárosi színházakban a nyolcvanas évek elején. Ám ez a barátság még korábbra tehető, hiszen gimnazistaként sok előadást kellett kötelező jelleggel megnéznünk, kéthavonta utaztunk el Nyíregyházára vagy Debrecenbe. A színháznézést akkor még kényszernek éltük meg, ez szinte észrevétlenül változott át rajongássá nálam, ami azóta is megmaradt. Legmarkánsabb élményem akkoriból egy Dosztojevszkij adaptáció volt, a *Félkegyelmű* Töröcsik Marival és Pápai Erikával. Olyan erőteljes hatással volt rám ez az előadás, hogy nemcsak a színház iránt kötelezett el egy életre, de ekkortól vált szenvedélyemmé az orosz irodalom. Soha nem felejttem el, mennyire álmos voltam a darab előtt, mégis elmentem megnézni, utána egész éjszaka ébren voltam, annyira felkavartak a látottak.

Milyen műfajú darabokat látsz szívesebben?

Igazíthatjuk az előadásokat a hangulatunkhoz is, de én szeretem a klasszikus darabokat, a hagyományos feldolgozásokat. Különösen az oroszokért rajongok, Csehov darabjaiért, ezeket szeretem újra és újra megnézni. Három évvel ezelőtt külön öröm volt számomra, hogy két társulat is érkezett Csehovval.

A fesztiváldarabok közül van-e meghatározó élményed?

Mindig van, ami mélyen megérint. A tavalyiak közül, az *Imposztor* és a *Caligula helytartója*, illetve egy monodráma, Béres Márta - *One Girl Show*-ja tetszettek a legjobban.

Negyedik éve vagy Kisvárdai város polgármestere, azóta más szemmel látod a fesztivált is. Milyen változtatásokat tartanátok fontosnak a fesztivállal kapcsolatban?

Az első két évem az ismerkedés jegyében telt. Annyi azonban már körvonalazódik, hogy az esemény fesztiváljellegét szeretnénk erősíteni. Leginkább azt kívánjuk újra lehetővé tenni, hogy a színészek itt tartózkodhassanak végig a fesztivál ideje alatt. A fesztiváljelleg megerősítése a társulatok között csak az érem egyik oldala, mert természetesen arra is van igény, hogy a városunkba érkező színházi emberek és a lakosság között is élő kapcsolatok alakuljanak ki. Ez mindkét oldalról elvárásaként fogalmazódott meg az utóbbi években. Első lépésként azt határoztuk el, hogy a képviselő-testület egy-egy tagja is részt vesz a városunkba érkező társulatok fogadásában, kalauzolásában. Mindenképpen szeretnénk felpozícionálni a város szellemi életét, és ehhez nagyszerű esemény lenne a színházi találkozó, ám az utóbbi években úgy érezzük, mintha stagnálna a dolog. Ezt a látogatók számának csökkenő tendenciája is mutatja. A színházbarátok mindig jelen vannak az előadásokon, de kevés az új arc, kevés a diák. Gondoltunk arra is, hogy talán érdemes lenne egy diákbérletet csinálni a fesztiválhoz, hogy anyagilag se legyen teher a fiatalok számára az előadások látogatása. Egy másik kezdeményezés, hogy kedvet csináljunk a környékieknek a fesztiválhoz, hogy ebben az évben több budapesti produkciót hívtunk meg, bízva abban, hogy az ismertebb nevek hallatán nagyobb lesz az érdeklődés.

Egy kulturális termék, mint a fesztiválunk, hogyan segíti a várost abban, hogy az a térség gazdasági-kulturális központja legyen?

Szeretnénk, ha Kisvárdai meghatározó kulturális-gazdasági-oktatási központja lenne ennek a térségnek. Ehhez alapvető elvárásaként fogalmazódik meg, hogy a lakosság aktívan vegyen részt a város eseményeiben. A rendszerváltás után sokáig nem voltak közösségi események a városban, így a lakosság nagy része leszokott arról is, hogy színházba járjon. A fesztiválnak nem csak országos, hanem a határainkon átnyúló híre van, amire méltán lehetünk büszkéek. Hiányoljuk az közmédia érdeklődését a fesztivált illetően. Úgy gondolom, fontos és érdemes lenne egy nagyobb, országos hírverést adni az eseménynek.

Nem beszéltünk még a technikai igényekről. Milyen változtatásokon gondolkodtok?

Jó lenne, ha Nyíregyháza és Debrecen környékéről is tudnánk vendégeket fogadni a városban, de erre még nincs lehetőségünk. Bízunk benne, hogy hamarosan megvalósul egy beruházásunk. A fürdő környékén szeretnénk egy wellness központot létesíteni, négycsillagos szállodával, ilyen feltételekre már lehetne tervezni egy kulturális, élményközpontú nyaralást, amihez kiváló apropóként szolgálna a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválja.

Szakmai zsűri

Gothár Péter, Láng Annamária, Koltai Tamás

Gothár Péter színház- és filmrendező, több előadását díszlettervezőként is jegyzi. A hatvanas évek végén a Magyar Televíziónál indult rendezőasszisztensként, majd a Színház- és Filmművészeti Főiskola film- és tévérendezői szakának elvégzése után eleinte tévés rendezőként, majd 1979-től a kaposvári Csiky Gergely Színház főrendezőjeként dolgozik. 1993-tól a Katona József Színház rendezője és állandó vendégrendező a Radnóti Miklós Színházban. 2002 óta tanít a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Jelen van a nyolcvanas években Kaposváron, amikor az ottani színház az aranykorát éli, és ebben az időszakban többször rendez ott. Filmrendezői pályáját Gelencsér Gábor az állandó

dó formai változásban határozza meg. Legtöbbet emlegetett filmje: *Megáll az idő*.

Koltai Tamás színikritikus, újságíró, a magyar színház egyik legértőbb ismerője. Dramaturgként indul a hatvanas években, miután végez az ELTE Bölcsészettudományi Karán. 1968-tól a Színház folyóirat munkatársa, 1990 óta főszerkesztője. A nyolcvanas évek végétől a Magyar Televízió színházi és filmes részlegén szerkesztő, majd főmunkatárs 2002-ig. Az Élet és Irodalom, illetve a Színház folyóiratokban jelennek meg kritikái és színházi tárgyú írásai. Számos színházi témájú könyvet publikált, legutóbbi, *Zsöllyerablét* c. kötete a kritikus életmű összefoglalása és újraértékelése. Ingyenc színházszeretőknek mindezek mellett ajánlott olvasmány a Major Tamásról szóló beszélgetőkönyve is (*A Mester monológja*).

Láng Annamária színésznő, rendező, a független magyar színházi közeg egyik legizgalmasabb alkotója. Miután leérettségizik a Vörösmarty Gimnázium drámatagozatán, a Budapesti Tanítóképző Főiskolán végez tanító és történelemszakon. Játsszik a Kerekasztal Színházi Társulásban, majd stúdiós az Új Színházban, 1995-től pedig a Krétakör Színház tagja a társulat feloszlásáig. Mostanában leggyakrabban Mundruczó Kornél rendezéseiben látni színpadon, de újabban rendezőként is dolgozik. Az egyik legfrissebb munkájában, a *SYD* című előadásban például az afroamerikai funk-énekes, Sydonie Raawiya dalait adja elő. Jelenleg futó előadása a Mundruczó-rendezte *Szégyen*, amelynek női főszerepét váltásban játssza Tóth Orsival, illetve a rendező *Demencia* c. produkciója.

Közönségzsűri

Hegedűs Katalin bölcsész-teológus-jogász, akinek sokrétű tájékozottsága folytán, saját maga bevallása szerint is van rálátása a bonyolultan működő világra. Több éve visszajáró vendége a fesztiválnak, idén először vesz részt a közönségzsűri munkájában.

Dr. Halmay Balázs, a helyi Népegészségügyi Intézet munkatársa négy éve kíséri figyelemmel a kisvárdai fesztivált, és nem először vesz részt a közönségzsűrizésben. Úgy gondolja, ítélni lehetőség és kötelezettség egyaránt, az értékelésben pedig a közönség többi tagjának véleményére is számít.

Dr. Tusnád Zsanett minden nyáron a kisvárdai fesztiválidényhez igazítja szabadságát, hiszen immár tizenhetedik éve rendszeres látogatója a találkozóknak – egyedül szegedi egyetemista éve alatt nem tudott részt venni az eseményen, amely iránt még diákként lett hűséges. Idén először vesz részt a zsűrizésben.

Hegedűs Katalin, Dr. Halmay Balázs, Dr. Tusnád Zsanett

Mai program:

11.00 SZAKMAI BESZÉLGETÉS
Művészetek Háza,
Pódiumterem

17.00 ALKÉSZTISZ (ve)
Rendező: Sorin Militaru
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház
Tomba Miklós Társulata
Rákóczi Stúdió

19.00 A PATKÁNYOK (ve)
Rendező: Alföldi Róbert
Újvidéki Színház
Művészetek Háza,
Színházterem

21.00 RÓMAI VAKÁCIÓ (vk)
Rendező: Pelsőczy Réka
Szentendrei Teátrum & Orlai
Produkcíós Iroda
Várszínpad

A 22.00 órai kezdettel meghirdetett EGY KOMCSI NYANYA c. előadás technikai okok miatt elmarad!

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak XXVI.
Kisvárdai Fesztiváljának
napilapja

Szerkesztők:

Sebestyén Rita,

Varga Anikó

Munkatársak:

Adorjáni Panna, Bíró

Árpád, Czomba

Magdolna, Kovács Bea,

Köllő Kata, László Beáta

Lídia

Fotó: Szkárossy Zsuzsa

Nyomdai előkészítés:

Fnor Reklámgrafika Kft.

Nyomdai kivitelezés:

Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: **Nyakó Béla**

ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szhaz.hu

A Magyar Színházak
XXVI. Kisvárdai
Fesztiváljának támogatói:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KISVÁRDA VÁROS
ONKORMÁNYZATA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

A fesztivált megnyitotta dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter és Leleszi Tibor, Kisvárdai polgármestere.

Köllő Kata, Fülöp B. Erzsébet, Sorin Militaru

Ferencz Ágota, Sirmer Zoltán, Gyarmati Kata, Elor Emina, Sorin Militaru, Pongó Gábor